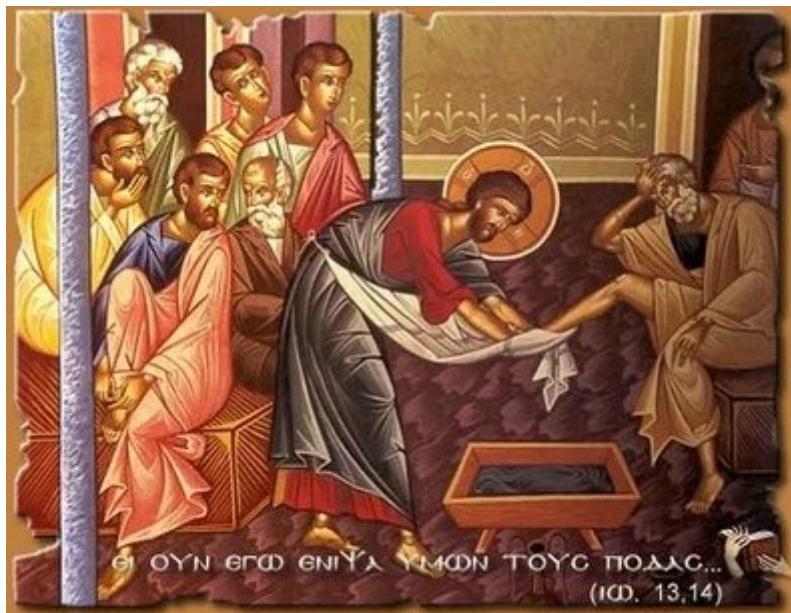
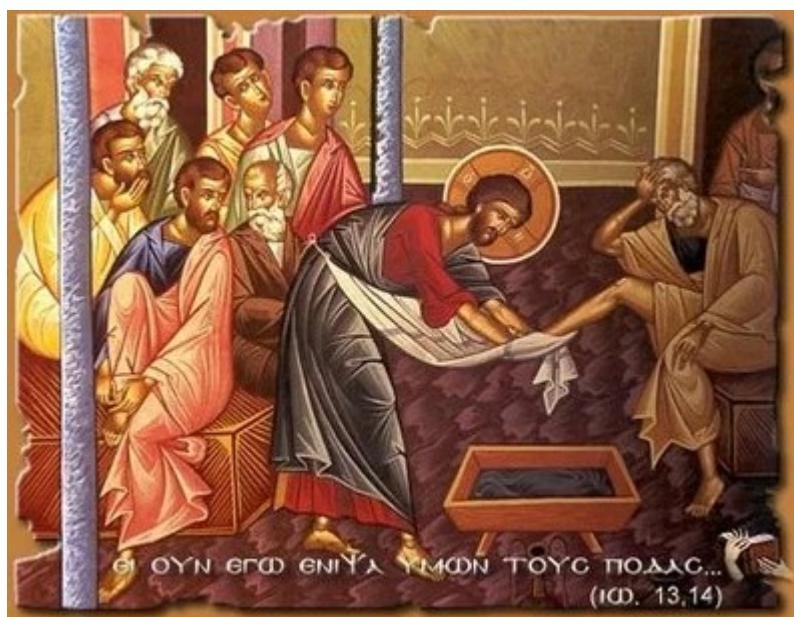

Μεγάλη Πέμπτη: Τὸ Ὑπερῶν (Gillet Lev Fr.(1893- 1980)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Η Μεγάλη Πέμπτη μᾶς εἰσάγει στὸ Πασχάλιο μυστήριο, καὶ συγκεκριμένα στὸ πρῶτο μέρος του.

Στὴ Θείᾳ Λειτουργίᾳ διαβάζουμε τὸ ἀποστολικὸ ἀναγνωσμα ἀπὸ τὴν Ἀ΄ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή, στὴν ὁποίᾳ ὁ ἀποστολος Παῦλος περιγράφει τὴν παράδοση τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εύχαριστίας: «Ἄδελφοί, ἐγώ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοὺς Χριστὸς ἐν τῇ νυκτὶ, ἡ παρεδίδοτο ἔλαβεν

άρτον...».

Τὸ εὐαγγελικὸ ἀναγνωσμα ἀποτελεῖ παράθεση πολλῶν κειμένων μὲ θέματα τὸ Συμβούλιο τῶν Ἀρχιερέων, τὸ μύρο τῆς Βηθανίας, τὴν προετοιμασία τοῦ Πάσχα, τὸ πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν μαθητῶν, τὴν παράδοση τοῦ Μυστηρίου τῆς Εὐχαριστίας, τὴν ἀγωνία στὴ Γεθσημανή, τὸ προδοτικὸ φιλὶ τοῦ Ἰούδα, τὴ σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ἀνακριση στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιερέως, τὴν ἄρνηση τοῦ Πέτρου καὶ τέλος τὴν παράδοση τοῦ Κυρίου στὸν Ρωμαῖο διοικητή.

‘Υπάρχει ἔδω μία φράση καίριας σημασίας πάνω στὴν ὅποια ἀξίζει νὰ στοχαστοῦμε: Εἶναι τὸ «γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ», ὅταν ὁ Ἰησοὺς αἰσθάνεται τὴν ἀνθρώπινη φύση Του νὰ κλονίζεται καὶ ὁ ἴδρωτας του γίνεται «ώσει θρόμβοι αἷματος», ὅταν ὅλες οἱ ὁδύνες τοῦ Πάθους ἀνακεφαλαιώνονται ἐνώπιόν Του («τὸ ποτήριον»). Δέν πρόκειται μόνο για τὰ σωματικὰ μαρτύρια καὶ τὸν θάνατο, ἃν καί, ἔξαιτίας τῆς ἀπειρησ εύαισθησίας καὶ τῆς τελειότητας τῆς ἀνθρώπινης φύσης Του, καὶ ἡ φυσικὴ ταλαιπωρία ἥταν ἀσύγκριτα πιστό ὀδυνηρὴ ἀπὸ αὐτὴ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Πρόκειται κυρίως για τὴ μύχια, ἀπερίγραπτα ἐπώδυνη ἐπαφὴ μὲ ὅλες τὶς ἀμαρτίες τοῦ κόσμου. Εἰσβάλλουν μέσα Του σάν μιά φρικτὴ λέπρα, σάν μιά σήψη ποὺ Τὸν διαβρώνει καὶ Τὸν καίει – χωρὶς σὲ καμία περίπτωση νὰ Τὸν σπιλώνει. Ἡ φιλαυτία μας, ἡ ἀπιστία μας, ἡ ἀκαθαρσία μας, ἡ σκληρότητά μας, τὸ μίσος καὶ ἡ προδοσία, ὁ ὑπνος καὶ -σὲ λίγο- ἡ ἐγκατάλειψη τῶν Ἱδιων τῶν φίλων Του, ὅλα εἶναι ἐκεῖ, μπροστά Του, εἶναι γι' Αὔτόν. Κατὰ μία ἔννοια βρίσκονται μέσα Του, στὴ θέση τῆς ἀφατης εἰρήνης στὴν ὅποια διατηροῦνταν. Χωρὶς ἀμφιβολία τίποτε δὲν ἀλλοιώνει τὴ μακάρια θέα καὶ ὑποστατικὴ ἔνωση μὲ τὸν Πατέρα, τὰ ὅποια ἀπολαμβάνει ἡ θεία φύση Του. Ἡ ἀνθρώπινη φύση ὅμως γεύεται μὲ ἀπειρη ἔνταση τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴν ἀμαρτία καὶ τὴν ἐνοχή. Ὁ Ἰησοὺς δὲν εἶναι ἐνοχος, ἀλλὰ βιώνει ὅλη τὴν ἐνοχὴ τοῦ κόσμου. Καὶ ἐπειδὴ βιώνει τὴν ἐνοχή, πρέπει νὰ βιώσει καὶ τὴν ἐμπειρία τοῦ χωρισμοὺ ἀπὸ τὸν Πατέρα. Ἡ ἀπολυτὴ ἀγιότητα τοῦ Θεοὺ δὲν ἀνέχεται κανένα ρύπο. Κάθε ἀμαρτία ἀπορρίπτεται ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀγιότητα στὸ σκότος τὸ ἔξωτερον καί, δεδομένου ὅτι ὁ Ἰησοὺς πῆρε ἐπάνω Τοῦ ὅλο τὸν ὄγκο τῆς ἀμαρτίας, γνωρίζει καὶ ὁ Ἱδιος τὸν ὥκεανὸ τοῦ σκότους. Ὁ Υἱός, ἡ Εἰκόνα καὶ ὁ Λόγος τοῦ Πατρός, νιώθει για μία καὶ μοναδικὴ φορὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση Του νὰ γίνεται ξένη πρὸς τὸν Πατέρα, ἀντιθετη πρὸς τὸν Πατέρα, στὸ μέτρο ποὺ ταυτίζεται μὲ τοὺς ἀμαρτωλούς. ‘Υπάρχει ἔδω ἔνα ξερίζωμα πολὺ πιο ὀδυνηρὸ καὶ ἀπὸ τὸν θάνατο. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἀγωνία, καθένας μας ἔχει τὸ μερίδιό του...

‘Ἡ ἀκολουθία τῶν Δώδεκα Εὐαγγελίων, ποὺ θεωρεῖται χαρακτηριστικὴ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, ἀνήκει στὴν πραγματικότητα στὴ Μεγάλη Παρασκευή. Θὰ μιλήσουμε λοιπὸν γι' αὐτὴ στὸ ἐπόμενο κεφάλαιο.

Πρὶν ὅμως δοῦμε τί συμβαίνει μέσα στὸ ‘Υπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ, ἃς ρίξουμε μια

ματιὰ στὸ δωμάτιο. Ὁ Κύριος στέλνει μήνυμα στὸν ἴδιοκτήτη τοῦ δωματίου: «Πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν Μαθητῶν μου». Εἶναι μια φράση ποὺ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν καθένα μας. Κάθε Πάσχα ὁ Ἰησοὺς ἐπιθυμεῖ ἴδιαιτέρως νὰ ἔρθει μέσα μας καὶ νὰ γιορτάσει πνευματικὰ τὸ Πάσχα στὴ δικὴ μας ψυχή. Ἀκόμη καὶ πέρα ἀπὸ τὴν Πασχαλινὴ περίοδο, κάθε φορὰ ποὺ ὁ Κύριος Ἰησοὺς κόβει καὶ μοιράζει στὴν τράπεζα Τοῦ τὸν Ἄρτο, ποὺ εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ Σώματός Του, καὶ προσφέρει τὸν Οἶνο, ποὺ εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ Αἵματός Του, τελεῖ τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο στὸ δικὸ μας ἐσωτερικὸ Ὅπερῶ.

Ἄς προσθέσουμε ἐδῶ ὅτι κάθε ψυχὴ ἔχει, κατὰ κάποιο τρόπο, τὰ δικὰ τῆς μυστικὰ δωμάτια, ὅπου μαζεύονται ἡ σκόνη καὶ τὰ σκουπίδια, δωμάτια ποὺ προτιμοῦμε νὰ μὴν ἀνοίγουμε σὲ κανέναν. Ὅπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος νὰ θεωροῦμε τὴ Θεία Εὐχαριστία μια «ἐπισκεψη φιλοφρόνησης» ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, ὅπότε φροντίζουμε νὰ Τὸν δεχθοῦμε «στὸ σαλόνι», ἐνῶ ἀντιθέτως τὰ ὑπόγεια τῆς ψυχῆς καὶ οἱ ἀποθῆκες τῆς εἶναι ὁ χῶρος ὅπου θὰ πρέπει νὰ Τὸν ὁδηγήσουμε.

Καὶ κάτι ἀκόμη. Πέρα ἀπὸ τὴν ἔορτὴ τοῦ Πάσχα, πέρα ἀπὸ τὴν ὄρατὴ Εὐχαριστία, ἔχουμε κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμὴ τὴ δυνατότητα νὰ τελοῦμε στὸ μυστικὸ Ὅπερῶ τῆς ψυχῆς μας ἐνα Πάσχα ἀόρατο καὶ σιωπηρό. Μποροῦμε, κάθε φορὰ ποὺ θὰ τὸ θελήσουμε, νὰ δεχθοῦμε μέσα μας τὸν Κύριο καὶ νὰ Τοῦ ἐπιτρέψουμε νὰ γίνει, ἐν πνεύματι, ἡ τροφή μας. Καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἐσωτερικὸ καὶ πνευματικὸ Μυστικὸ Δεῖπνο ὁ Ἰησοὺς λέει: «Πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα...». Ποὺ εἶναι ὅμως τὸ δωμάτιο ποὺ θὰ Τὸν ὑποδεχθοῦμε; Εἶναι ὅλα ἔτοιμα; Κανένα δωμάτιο τῆς ψυχῆς μου δὲν εἶναι ἀληθινὰ καθαρὸ καὶ διακοσμημένο για μια τέτοια ἐπισκεψη. Ἐξάλλου δὲν θὰ ἔφτανε νὰ προετοιμάσω μια γωνιὰ μόνο τῆς ψυχῆς μου, στριμώχνοντας τὴν ἀκαταστασία ποὺ ὑπάρχει στὰ ἄλλα μέρη τοῦ ἔαυτοῦ μου. Πρέπει νὰ πλυθεῖ καὶ νὰ καθαριστεῖ ὀλοκληρη ἡ ψυχή. Δὲν ἔχω τὸ κουράγιο νὰ τὸ κάνω. Ε, λοιπόν, Κύριε, ἔλα ἐσὺ μέσα μου νὰ ἔτοιμάσεις ἐνα Ὅπερῶ. Μεῖνε μαζί μου καὶ πέρα ἀπὸ τὸν χρόνο μιᾶς παροδικῆς ἐπίσκεψης. Γίνε ὁ μόνιμος οἰκοδεσπότης τῆς ψυχῆς μου, ὁ κύριός της. Νὰ τὰ κλειδιὰ ποὺ ἀνοίγουν ὅλες τὶς πόρτες· τώρα ἐγώ εἴμαι φιλοξενούμενος στὸ δικό Σου σπίτι.

Κι ἂν θέλεις νὰ ἔρθεις στὸν οἶκο μου, Κύριε, μαζὶ μὲ τοὺς μαθητές Σου, αὐτὸ σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ σὲ δεχτῷ μέσα μου κατὰ τρόπο «καθολικό». Δὲν μπορῶ νὰ σὲ χωρίσω ἀπὸ τὸ μυστικό Σου Σώμα. Δεχόμενος Ἐσένα, δέχομαι πνευματικὰ ὅλη τὴν κοινότητα τῶν μαθητῶν Σου, ὅλη τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ψυχή μου πρέπει νὰ ἀνοίξει ἐν ἀγάπῃ καὶ νὰ ἐνωθεῖ μὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ πιστεύουν σ' Ἐσένα, ὅσους Σὲ ἀγαποῦν, ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι Σὲ ἐπικαλοῦνται. Καὶ μακάρι νὰ γίνω ἐνα μὲ ὅλους αὐτούς, μὲ ὅσους ζοῦν «ἐν Σοί», μὲ ὅσους ἔχουν κοιμηθεῖ «ἐν Σοί», μαζὶ μὲ τὴν ὑπερευλογημένη Μητέρα Σου, τοὺς ἀποστόλους, τοὺς μάρτυρες, τοὺς ἀγίους

τοῦ χθές, τοῦ σήμερα καὶ τοῦ αὔριο. Ἐλα μέσα μου, Κύριε, «μετὰ τῶν Μαθητῶν Σου».

Πλησιάζεις νὰ μοῦ πλύνεις τὰ πόδια, Κύριε. Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ διαμαρτυρηθῶ ἔναντια στὴν περίσσια τῆς ταπείνωσής Σου, ποὺ Σὲ κάνει νὰ γονατίζεις μπροστά μου καὶ νὰ μὲ πλένεις. Μοῦ λὲς ὅτι, ἂν δὲν μοῦ πλύνεις τὰ πόδια, δὲν ἔχω μέρος κοντά Σου... Ὁ Ἰησὸնς μὲ αὐτὰ τὰ λόγια, δύο πράγματα ὑπονοεῖ: πρῶτον, ὅτι πρέπει νὰ ἀφήνουμε νὰ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ τὶς ἀμαρτίες μας, ἀπὸ τὴ σκόνη τοῦ δρόμου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους λεκέδες: «Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τᾶς χείρας καὶ τὴν κεφαλήν!», ὅπως εἶπε καὶ ὁ Πέτρος. Καὶ δεύτερον, ὅτι το νὰ ἔχουμε μέρος κοντὰ Του σημαίνει νὰ μετέχουμε στὴ δικὴ Του ταπείνωση καὶ στὸ δικὸ Του σκύψιμο, ὅταν πλένει τὰ πόδια τῶν ἀνθρώπων. Ἀνήκω στοὺς φίλους Του, λοιπόν, ἂν Τὸν ἀφήνω νὰ μοῦ πλένει τὰ πόδια καὶ ἂν πλένω ἐγὼ τὰ πόδια τῶν ἄλλων κατὰ τὸ παραδειγμα Του: «Εἰ οὖν ἐγώ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας».

Τί σημαίνει πλένω τὰ πόδια τῶν ἀδελφῶν μου; Πρὶν χύσω τὸ νερὸ στὰ πόδιά τους, πρέπει πρώτα νὰ πάρω τὴ μόνη στάση ποὺ τὸ ἐπιτρέπει, τὴ στάση τῆς ἀπολυτῆς ταπείνωσης: Πρέπει νὰ κατεβῶ στὸ ἐπιπεδό τους καὶ νὰ γονατίσω μπροστά τους. Μὲ λίγα λόγια πρέπει νὰ σκύψω. Τὸ σημεῖο αὐτὸ ἔχει μεγάλη ἀξία για ὄλοκληρη τὴν πνευματικὴ μας ζωή: μποροῦμε νὰ πορευθοῦμε πρὸς τὸν Θεό, εἴτε μέσα ἀπὸ στιγμὲς ἀνατασης, εἴτε μέσα ἀπὸ τὸ σκύψιμο στὶς ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν μας, εἴτε ἀνεβαίνοντας, εἴτε κατεβαίνοντας. Κάποιες ὥρες, δὲν ἔχουμε καθόλου φτερά, ἡ ξηρότητα μᾶς πλημμυρίζει, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνυψωθοῦμε πρὸς τὸν Θεό. Τότε, ὅταν δὲν μποροῦμε νὰ Τὸν βροῦμε πιο πάνω ἀπό μας, ὅταν Ἰσως δὲν μποροῦμε νὰ Τὸν βροῦμε πια οὕτε μέσα μας, μποροῦμε νὰ Τὸν βροῦμε πιο χαμηλά. Μποροῦμε νὰ σκύψουμε σὲ μια ἀμαρτία ἐνὸς ἀδελφοῦ μας, ἃς μὴν ποῦμε χειρότερη ἀπὸ τὶς δικὲς μας (ἀφού, ὅταν τὰ μάτια μας εἶναι καθαρά, θὰ ξερουμε ὅτι οἱ δικὲς μας ἀμαρτίες ἔχουν ἥδη φθάσει στὸν πάτο), ἀλλὰ φαινομενικὰ πιο «κραυγαλέα», πιο ὄρατή. Ἄς σκύψουμε πάνω ἀπὸ ἔνα φυσικὸ πόνο ἐνὸς ἀδελφοῦ μας καί, βοηθώντας αὐτόν, θὰ βροῦμε τὸν Θεό, τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ σκύβουμε.

Πλένω τὰ πόδια τῶν ἀνθρώπων σημαίνει φέρνω δροσιὰ καὶ ἀνακούφιση σὲ ὅποιον ὑποφέρει. Σημαίνει ὅμως ἐπίσης ὅτι προσπαθῶ νὰ ἐλευθερώσω τὸν ἀμαρτωλὸ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία του. Ἡ μέθοδος τοῦ «πλυσίματος τῶν ποδιῶν», ὅταν ἐφαρμόζεται σὲ ἔναν ἀμαρτωλό, εἶναι πολὺ ξεχωριστὴ καὶ πολὺ λεπτή. Δὲν τίθεται θέμα παρατηρήσεων ἡ διδασκαλίας. Ὁ τόνος τῆς ἀνωτερότητας (νόμιμος κάποιες φορὲς) δὲν ἔχει θέση ἐδῶ. Πρέπει νὰ παρουμε ὡς πρὸς αὐτὸν στάση ταπεινοῦ ὑπηρέτη. Πρέπει αὐτὴ ἡ ταπείνωση κι αὐτὴ ἡ φιλανθρωπία νὰ ἀσκήσουν στὸν ἀμαρτωλὸ τέτοια πίεση, ὡστε νὰ τὸν σπρώξουν, χωρὶς ἀντίλογο, ἔξω ἀπὸ τὴν

άμαρτία του. Νὰ ἡ βαθιὰ καὶ δύσκολη προοπτικὴ τῆς νύψεως τῶν ποδιῶν...

Τὸ κεντρικὸ θέμα τοῦ Ὑπερώου βρίσκεται στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο. Ὁ Κύριος Ἰησούς, πραγματικὰ παρῶν ταυτοχρόνως ὡς μερίζων καὶ μεριζόμενος, μᾶς προσφέρεται διὰ τῆς Εὐχαριστίας. Τὸ δτὶ δεχόμαστε μὲ τὸ Μυστήριο τὸν Ἀρτὸ τῆς Ζωῆς, τὸ Σώμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος, τὸ γνωρίζουμε ὅλοι οἱ ὄρθόδοξοι χριστιανοὶ ποὺ πλησιάζουμε τὴν Ἅγια Τράπεζα· αὐτὸ δὲν χρειάζεται νὰ τὸ ἀναπτύξουμε ἐδῶ. Θὰ προσπαθήσουμε ὅμως νὰ ἀναδείξουμε μερικὲς ἄλλες πτυχὲς τῆς Εὐχαριστίας ποὺ δὲν μᾶς εἶναι ἵσως τόσο οἰκεῖες.

Ἡ Εὐχαριστία, πρὶν νὰ γίνει παρουσία τοῦ Χριστοῦ μέσα μας, εἶναι καταρχᾶς ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς. Μὲ ἀφορμὴ τοῦτο τὸν ἔορτασμὸ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, ἔχει ἴδιαίτερη ἀξία νὰ θυμηθοῦμε τὸν σύνδεσμο ποὺ θέλησε νὰ ἔγκαταστήσει ὁ Κύριος μας ἀνάμεσα στὸ Δεῖπνο στὸ Ὑπερώο καὶ στὸ Ἰουδαϊκὸ Πάσχα, καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ Δεῖπνο καὶ στὸ Πάθος. Κάθε Εὐχαριστία εἶναι κι ἔνα θυσιαστικὸ Δεῖπνο. Κάθε φορὰ ποὺ κοινωνοῦμε τὰ Ἀχραντα Μυστήρια, κοινωνοῦμε τὸ Πάθος Του, παίρνουμε μέρος στὴ θυσία Του. Θὰ πρέπει νὰ καθαρίζουμε καὶ νὰ προσφέρουμε τὸ δικὸ μας προσωπο, τὶς ἔγωιστικὲς ἐπιθυμίες μας, τὸ θέλημά μας, θὰ πρέπει νὰ βυθίζουμε στὴ δικὴ μας καρδιὰ τὸ κοφτερὸ μαχαίρι τοῦ θύτη. Κάθε κοινωνία μας εἶναι μιά πνευματικὴ θυσία.

Ὑπάρχει ἀκόμη ἡ αἰώνια καὶ οὐράνια Εὐχαριστία μὲ τὴν ὅποια μας ἐνώνει κάθε ἐπίγεια Εὐχαριστία μας.

Μία ἄλλη πτυχὴ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου εἶναι ὅτι οἱ χριστιανοὶ δὲν συνειδητοποιοῦν - ἵσως ἀρκετὰ- ὅτι ἡ πλήρης κοινωνία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι μόνον ἡ κοινωνία τῆς κεφαλῆς ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν μελῶν τοῦ μυστικοῦ Σώματος. Ἡ Εὐχαριστία, ὡς συσσωμάτωση μὲ τὸ προσωπο τοῦ Ἰησοῦ, ἀποτελεῖ καὶ συσσωμάτωση μὲ τὴν Ἐκκλησία, μὲ ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὶς ἀδελφές μας.

Τέλος, θὰ πρέπει νὰ θυμηθοῦμε ὅσα εἴπαμε στὴν ἀρχὴ για τὸ Ὑπερώο τῆς ψυχῆς μας. Πέρα ἀπὸ τὸ ὄρατὸ Πάσχα, πέρα ἀπὸ τὴ μυστηριακὴ θυσία καὶ κοινωνία, ὑπάρχει ἔνα ἀόρατο Πάσχα, μιά θυσία καὶ μια κοινωνία καθαρὰ πνευματικὲς ποὺ μποροῦμε πάντα νὰ προσφέρουμε καὶ νὰ δεχόμαστε μέσα στὸ Ἱερὸ τῆς ψυχῆς μας. Αὕτη ἡ ἐσωτερικὴ Εὐχαριστία, τῆς ὅποιας εἴμαστε ταυτόχρονα οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ ἀποδέκτες, μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποδώσει σπουδαίους καρπούς. Μποροῦμε, ἐν πνεύματι, νὰ τρεφόμαστε μὲ τὸν Ζωντανὸ Ἀρτο, ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό... Κάθε στιγμὴ ὁ Ἰησούς, ὁ αἰώνιος Ἀρχιερεύς, μᾶς λέει ὅτι καὶ οἱ λειτουργοὶ στὶς ἐπιγειες λειτουργίες: «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε».

Ἡ Μεγάλη Πέμπτη μᾶς ὁδηγεῖ ἐπίσης νὰ στοχαστοῦμε τὴν προδοσία τοῦ Ἰούδα. Ἡ

προδοσία εἶχε ἡδη συντελεστεῖ, ὅταν ὁ Ἰούδας συνεννοήθηκε μὲ τοὺς Ἰουδαίους νὰ τοὺς παραδώσει τὸν Διδάσκαλό του. Ἐπρεπε ὅμως νὰ ἐκδηλωθεῖ μὲ μια ἴδιαίτερα ὀδυνηρὴ χειρονομία μέσα στὸ Ὅπερῶ, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τελευταίου Δείπνου.

«Ἄμήν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἴς ἔξ ὑμῶν παραδώσει μέ... ἐκεῖνος ἔστιν ὡς ἔγῳ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω, καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτη. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἴς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς...». Ὁ Ἰούδας, φέροντας τὴν προδοσία μέσα στὴν καρδιά του, ἀποδέχεται τὸ ψωμὶ ποὺ τοῦ προσφέρει ὁ Ἰησούς, κι ἐμεῖς βρίσκουμε τὴν πράξη του ἀποκρουστική. Βεβήλωσε τὸ τραπέζι τοῦ Κυρίου του. Ἐμεῖς ὅμως πόσες φορὲς πήραμε μέρος στὸ τραπέζι Του, χωρὶς νὰ καθαρίσουμε τὴν καρδιὰ μας ὅσο θὰ ἐπρεπε; Πόσες φορές, ἀφοὺ πήραμε μέρος στὸ Δεῖπνο τοῦ Κυρίου, πέσαμε ἐκούσια στὴν ἄμαρτία; Ὁ Ἰούδας προδωσε τὸν Κύριο μία φορά, θὰ λέγαμε «χοντρικά». Ἐμεῖς Τὸν προδίδουμε συνεχῶς στὶς λεπτομέρειες. Αὐτὴ ὅμως δὲν εἶναι μικρότερη προδοσία.

Ὁ Ἰησοὺς λέει στὸν Ἰούδα: «Ο, τι εἶναι νὰ κάνεις, κᾶνε τὸ γρήγορα». Ὁ Ἰούδας βγῆκε για νὰ ὀλοκληρώσει τὸ μοιραῖο ἔργο του: «Ὕν δὲ νύξ», ἥταν ἡ ὥρα τοῦ σκότους ἔξω ἀπὸ τὸ Ὅπερῶν καὶ μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ προδότη. Αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, ποὺ στέλνει τὸν Ἰούδα νὰ ὀλοκληρώσει τὸ ἔγκλημά του, εἶναι βαθυτερος καὶ πιο φιλάνθρωπος ἀπ' ὅσο φαίνεται. Οἱ μαθητές, μᾶς λέει τὸ τέταρτο Εὐαγγέλιο, πίστεψαν ὅτι ὁ Ἰησοὺς εἶχε ἀναθέσει στὸν Ἰούδα νὰ ἀγοράσει κάτι ἡ νὰ δώσει χρήματα στοὺς φτωχοὺς λόγω τῆς ἔօρτῆς. Κι αὐτὸς ἥταν ἀλήθεια, ἀλλὰ μὲ μιά ἔννοια ποὺ οἱ μαθητὲς δὲν μποροῦσαν νὰ ὑποψιαστοῦν. Ὁ Ἰησοὺς ἔστελνε τὸν Ἰούδα νὰ ἀγοράσει για τριάντα ἀργύρια τὸν Πασχάλιο Ἀμνό, διότι, παραδίδοντας τὸν Διδάσκαλό του, προμήθευσε στὸν κόσμο τὸ θύμα τοῦ Πάσχα ποὺ θὰ γινόταν ἰλασμὸς για κάθε ἄμαρτία. Ἡ γενναιοδωρία τοῦ Ἰησοὺ στὸ ἀπολυτρωτικὸ Τοῦ ἔργο ὑπερβαίνει τὴ φρίκη κάθε προδοσίας.

Ἄς συνοψίσουμε σὲ μία προσευχὴ ὅλο τὸ νόημα τῆς σημερινὴς ἡμέρας, τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Αὐτὴ ἡ προσευχὴ ψάλλεται μὲ ἴδιαίτερη ἐπισημότητα σήμερα στὴ Λειτουργία, ἀλλὰ τὴν ἀπαγγέλλουμε καὶ κάθε φορὰ πρὶν κοινωνήσουμε:

«Τοῦ Δείπνου Σου τοῦ Μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεού, κοινωνὸν μὲ παράλαβε. Οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἔχθροῖς Σου τὸ μυστήριον εἶπω, οὐ φίλημα Σοὶ δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας. Ἄλλ' ὡς ὀληστὴς ὁμολογῶ Σοί, μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου».

Πηγή: agiazoni.gr